

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

ABONAMENTE

Pe un an Lei 400
O jum. an Lei 200
Instituții și
Autorități Lei 2000
Abonament
de sprijin Lei 5000

Un număr Lei 5

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet

Inscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1948.

ORGAN AL „ASTREI”

Redactor responsabil: **Nic. Nicoară-Dobârceanu**

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

INVIERE

Hristos a înviat!

Pentru a călea oară se salută fiul neamului românesc, dela Tisa pân' la Nistru, și mai departe spre răsărit, cu acestea cuvinte de bucurie și biruință? Câți ani s'au scurs dela încreștinarea noastră, de-atâtea ori, din Paști până la Înălțarea Domnului, românii de pretutindeni au mărturisit, cu salutul lor, mînea cea mai mare a Mântuitorului, temelul întregii noastre credințe. Anii acestei nezdruincinate credințe și mărturisiri a lui Hristos cel înviat din morți vor fi aproape două mii, de când s'a plămădit și poporul român. În vreme ce sute de ani neamurile ce s'au așezat în jurul nostru, ca năvălitori din pusturile Asiei, — jertfeau la idoli și se închinau focului, până la târziu lor încreștinare, — nici azi încheiată, — românii vesteau în ziua de Paști, în așezările lor din munții și văile Daciei Traiane, pe Hristos cel înviat din morți.

Strămoșii daci, femeile dace, — mamele noastre cele dintâi, — credeau în nemurirea sufletului și pe această înaltă credință omenescă s'a altuit ușor Evanghelia Domnului, și virtuțile creștinești prin cari ne-am ridicat, în scurgerea veacurilor, mereu deasupra altor neamuri vecine, și le-am întrecut în omenie creștină, atunci ca și azi. Este un titlu de mândrie și de noblețe, pe care nu trebuie să-l uităm niciodată. În țara noastră — căci a noastră era și este până unde ne ajunge neamul — Hristos n'a fost răstignit niciodată de mâni românești.

Ci a fost altarul Lui altar de smerită închinare în puținele zile cu soare și în multele nopți grele, străbătute de români. Crucea Lui a fost programul vieții noastre de toate zilele, și steagul nostru de luptă. Încă strămoșii cei bătrâni, din negura veacurilor, au înțeles că fără purtarea Crucii nu se ajunge la nici o biruință mare aici pe pământ. Dar tot din pilda Mântuitorului au înțeles toți cinstiții și vitejii noștri înaintași că suferința și lupta cu hărbățile pentru dreptate nu sunt zadarnice, că după drumul Golgotei vine cu siguranță învierea.

Această credință și nădejde au fost tăria noastră în trecut ca și azi: Hristos a murit pentru adevăr și dreptate, pentru mântuirea lumii, și lespedeza grea de piatră nu l-a putut ținea în mormânt. Neamul nostru care a luptat și a pătimit până azi pentru adevărul și dreptatea lui, și cari sunt și adevărul și dreptatea lui Dumnezeu, nelăcomind la avutul și dreptatea altuia, va birui și de data aceasta în lupta în care e încheștat. Fariseii și cărturarilor cari au pecetluit piatra mormântului Domnului, și au pus soldați de pază, au crezut că au scăpat de El. Dar Mântuitorul a înviat a treia zi cu strălucire mare.

Așa vor vedea și dușmanii ce ne încunjură strălucirea învierii neamului românesc, strălucire ce nu va mai fi întunecată. În această nebiruită credință vă zicem, dragi cetățeni: Hristos a înviat!

I. Agârbiceanu

Cuvânt înainte

A fost o veche dorință a „Astrei”, să scoată o gazetă pentru săteni, ca prin mijlocirea ei să-și poată trimite gândul ei îndrumător către țărănime și să sprijinească activitatea ocrotitoare în despărțăminte și cercuri culturale sătești. Și desigur nu au fost interese politice sau gânduri la câștig bănesc, cari au îndreptat conducerea Asociațiunii să se ocupe cu ideea gazetei pentru popor. Niciodată activitatea „Astrei” n'a fost hotărâtă de interese politice, confessionale sau personale. Totdeauna grija pentru viitorul neamului românesc a fost călăuză gândurilor și faptelor „Astrei” și cum țărănimea a fost, este și va trebui să fie cheazășia vigoarei și viitorului nostru românesc, cum ea a fost și va trebui să rămână totdeauna păstrătoarea sângelui, credinței, a limbei, a legii din străbuni, cum prin țărănime suntem înrădăcinați în glia strămoșească și vigoarea ei luptătoare și jertfitoare ne-a hotărât și ne va hotărî soarta, Asociațiunea, alături de bisericile noastre și sub scutul lor, și-a îndreptat către țărănime cu toată dragostea ostenele ei culturale de mai bine de 80 de ani.

Și noi cei de azi nu vrem altceva decât să ne apărăm curățenia și tăria sângelui românesc, a credinței și înțelepciunii străbune, să ne apărăm pământul strămoșesc și înrădăcinarea în glia românească,

pentruca în acest fel să ne asigurăm vigoarea lrupească și sufletească, care să ne facă stăpâni pe soarta noastră. Și ne vom nizu, din toate puterile, ca să fim iar una cu țărănimea și să o ocrotim frățește, ca în vremurile vechi de lupte și suferințe comune, ne vom nizu cu toată tăria, să refacem vechea noastră solidaritate, unirea tuturor în cuget și simțiri, să combatem tot ceea ce ar putea să ne desbina, să ne slăbească familia și credința și să fie de folos dușmanilor noștri de totdeauna.

Credincioși Regelui, devotați Conducătorului și recunoscători pentru tot binele, pe care o minte luminată și un suflet cald românesc l-a făcut neamului și țării, ne vom trudi și vom ajuta la conducerea țării din toate puterile, ca cu o zi mai de vreme să putem fi toți frații iarăși împreună și ca să ne pregătim mai bine ca înainte, pentruca vitejia și jertfele scumpei noastre oștiri să nu fie zadarnice, pentru a rămâne stăpâni pe soarta și glia noastră în vechile și fireștile ei hotare.

Președintele „Astrei”

Binecuvântare

O nouă făclie, care să lumineze viața sufletească a neamului, este tot ce poate fi mai de dorit între împrejurările grele de azi. Și când mâna care o aprinde este a „Astrei” noastre, încercată răspânditoare de lumină în pătura largă a țărânilor ardeleni, avem cheazășie deplină că fapta ei va da roadele dorite.

Porțind la drum și adresându-se cetitorilor din popor acum în preajma praznicului luminos al sf. Paști, gazeta noastră își ia asupra sa îndatorirea de-a vesti nădejdlle cele mari ale învierii pentru sufletele cetitorilor și pentru neamul românesc.

Cu bucurie împărtășim arhlerasca Noastră binecuvântare pentru cei cari se vor ostent să o scrie și pentru cei cari o vor ceti spre folosul lor.

Hristos a înviat!

Mitropolitul Ardealului

Paștile

Sus inimile, toți!
Sunt Paștile în țară,
A înviat din morți
După-osând' amară
Hristos biruitor
De viață dătător.

Sus inimile, frați!
S'a frânt robia morții
Când pentru drept luptași
Și stați în calea sorții
Moșla apărând
Pe dușmanii alungând.

Subt lespezi de mormânt
Cad vecinic cel ce-l sapă
Dreptatea răstignind
Și 'n ură se adapă:
Tâlharil de răscrucl,
De sângeroase munci.

Sus inima, Români!
Ca și Hristos din moarte
Vom învia stăpâni
Pe-o viață 'n dreptate:
Luceafăr viu înflpt
Aici în Răsărit!

E. VOICU.

O nouă făclie

Cu multă plăcere am primit știrea că bunul Dumnezeu v'a ajutat să realizați una din cele mai vechi și mai scumpe dorințe ale „Astrei”, preluând vechea și răspândita gazetă pentru popor „FOAIA POPORULUI”, care apare la Sibiu.

Dacă în trecut „Astra” a avut o menire atât de frumoasă, nu e mai puțin importantă chemarea ei din viitor. Vecinii noștri din răsărit, bolșevicii cei fără de Dumnezeu, de trei ori au încercat să ne cutopească Țara. Bunul Dumnezeu până acum ne-a trimis însă întotdeauna ajutorul Său și conducători înțelepți. Primejdia însă rămâne. Propaganda anarhică și subversivă a celor fără de Dumnezeu continuă să ne amenințe atât pe noi cât și lumea întreagă.

Aici este rostul „Astrei”. Și de aceia, este o necesitate actuală, ca toți cei buni să dea mâna și să se apere contra primejdiei ce ne amenință. Cum ne învață și sfânta carte, zicând: „Mai bun sunt dol decât unul... că de va cădea unul, celălalt va ridica pe soțul său. Și vai celulce este singur când va cădea, că nu este altul care să-l ridice... și de se va scula asupra lui unul, cei doi va sta asupra aceuia și funia cea întrelită nu curând se va rupe (Eccl 4, 9-12). Căci fratele de frate ajutat, e ca o cetate tare și înaltă și are putere ca o împărăție întemeiată” (Pilde 18, 19).

Cu ajutorul „FOAIEI POPORULUI” mai ușor se va putea organiza acum propaganda națională creștină, trimițând razele culturii creștine până în cele mai depărtate sate și în colțurile cele mai umile.

Pentru o reușită cât mai deplină și pentru ca să fie spre folos cât mai mare, acest nou mijloc de propagandă a ideilor bune, implorăm darul bunului Dumnezeu peste munca Dvoastră folositoare neamului, împărtășindu-Vă împreună și tuturor colaboratorilor și cetitorilor foii binecuvântarea Noastră arhlerască.

Blaj, la 8 Aprilie 1943.

Administratorul Apostolic al Mitropoliei Române Unite

Pe urmele Domnului**Neam nou de oameni**

Neamul omenesc al lui Adam a umplut lumea și viața de nenorociri și de grele suferințe. Ca și strămoșul, urmașii lui s'au lăsat conduși în viață de pofta ochilor, de pofta trupului și de trufia vieții, nefericindu-se pe ei și pe alții, schimbând lumea din raiul bucuriei în valea plângerilor. Căci nici o vietate n'a făcut altei vietăți atâta rău cât a făcut omul altui om, o clasă socială altei clase sociale, un popor altui popor. Iar răul cel mai mare și l-a făcut omul lui însuși când s'a lăsat robit de pornirile rele și păcătoase.

Omul trupului, născut din Adam, a fost cea mai nenorocită vietuitoare până la venirea în lume a Mântuitorului. El a venit să nască un neam nou de oameni, un neam fericit și merit fericirii vecinice: neamul creștinesc. În locul neamului lui Adam, neamul Domnului Isus Hristos.

Acest om nou nu se mai naște „nici din sânge, nici din o voie trupească, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu“.

Prin ce putere, prin ce minune?

Prin puterea lui Dumnezeu. „Iată câți L-au primit pe dânsul — pe Isus Hristos — le-a dat lor putere ca să fie fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele Lui“. În numele Domnului și Mântuitorului Isus Hristos.

Neamul lui Adam e trupesc; neamul lui Isus este sufletesc. În cel dintâi a biruit trupul cu toate patimile lui; în cel de al doilea trebuie să birue sufletul. Pentru că „dela Dumnezeu sunt născuți“.

Cu alte cuvinte: Mântuitorul a venit în lume ca în om, și între oameni, să nu mai stăpânească pornirile și patimile rele cari i-au nenorocit, ci luminile minții, îndemnulurile bune, voința bună, cu toate virtuțile sufletului. În locul legii urei și a dușmăniei, să se așeze legea iubirii de Dumnezeu și de aproapele. Aceasta însemnează să fim „născuți dela Dumnezeu“. Căci Dumnezeu e nemărginită bunătate și dragoste, și așa trebuie să fie și aceia „cărora le-a dat putere să fie fii ai lui Dumnezeu“.

Această putere Dumnezeu o dă tuturor celor ce cred în numele lui Isus, și o cer dela El. El ne-a asigurat-o prin patima, moartea și Învierea Sa.

Creștinul trebuie să fie, deci, un neam nou de oameni, deosebit de păgâni. Un om în care să birue binele și să fie înfrânt păcatul. Un om în care să conducă sufletul luminat de legea Domnului, și ajutat de darul Lui.

Câtă vreme trăim ca păgâni, în toate păcatele, suntem neam vechiu, neamul lui Adam; neam nou, a lui Hristos și fii ai lui Dumnezeu, nu ajungem decât când trăim în legea Domnului, ferindu-ne de păcate grele. Pentru a fi neam nou, creștini adevărați, trebuie să-L primim pe Hristos, să credem în învățătura Lui și să-i ținem poruncile.

Ori cine merge pe urmele Mântuitorului — ca om nou în care poruncește sufletul — e fericit și în viața de aici, și va fi și în cea viitoare. Știm că nu cei lacomi de bunurile vieții și nesăturați, nici bețivii, nici cei întinați de poftele trupului, nici ucigașii, nici hoții, nici tâlharii, nici cei plini de mândrie, de pismă și mânie, au vre-o pace în lume, ci se nenorocesc pe ei înșiși și pe cei din jurul lor: familia, societatea, neamul. Iar cei buni, cinstiți, curați și drepti, cei milostivi și iubitori aduc pace și în sufletele lor și în sufletul altora.

Ei sunt binecuvântarea pământului, și bucuria și tăriia neamurilor. Ei sunt sămânță dumnezeiască: adevărați creștini.

Dacă sunt și azi atâtea nenorociri în lume: sărăcie, nedreptate, ură, războaie, revoluții, ca și în păgânitate, e semn că neamul cel nou al creștinilor adevărați, născuți dela Dumnezeu sunt încă puțini. Și azi se adevăresc cuvintele Evangheliei: „Intru ale sale a venit (Hristos) și ai săi pe dânsul nu L-au primit“. Noi să nu fim dintre aceștia, ci să-L primim și să-L ascultăm.

PARINTELE IOAN.

Conducătorul și plugarii**AGRICULTORI
ȘI SĂTENI DRAGI,**

Din nou îmi îndrept, gândul de credință și sfatul meu de muncă spre voi.

Neamul nostru trece prin ceasuri grele.

Niciodată pământul strămoșesc n'a fost mai primejdut, niciodată vetrele părinților și brazda copiilor voștri n'au fost mai amenințate decât azi.

Deaceia trebuie să ne unim fapta de vitejie cu brațul de muncă, fiindcă numai astfel Neamul nostru va putea birui.

SĂTENI,

Ați ascultat anul trecut chemarea și sfatul administrației și v'ați făcut datoria muncind pământul cu toate greutatețile pe care le-a adus războiul, înzecind ogorul vostru și ameliorând hrana Țării.

Patria vă este recunoscătoare.

Răsăritul de primăvară care începe, ne poruncește să plecăm din nou la muncă și din nou să rodim brazdele noastre.

Toți trebuie să umpleți pământul Țării de brațele voastre muncitoare, să însămânțați și să îngrijiți ogorul, plivindu-l și prășindu-l la vreme.

Munca aceasta pe care v'o cer, nu este numai hrana voastră și a copiilor voștri, este rodul Neamului întreg și al soldaților care vă apără pământul.

Deaceia încingând frățește pământul Țării și al tuturor celor care lipsesc de lângă brazdă pentru a-și face datoria de ostași, slujindu-l cu munca, cu unel-

tele și grija voastră, voi asigurați drepturile Neamului, belșugul și viitorul copiilor voștri.

Noi vom continua să vă sprijinim strădania, dându-vă unelte și ajutându-vă cu care și vite pentru a face la vreme muncile pământului.

Românce, mă îndrept spre inimile voastre de mame și de soții, pentru ca să vă cer și vouă să vă înfrățiți în munca ogorului cu bătrânii și copiii, prin grija pe care trebuie s'o dați gospodăriilor voastre și muncii pentru cei plecați la luptă.

Impliniți-vă datoria, înlocuind brațele bărbătești care s'au dăruit hotarului Țării.

Numai așa vom zidi România de mâine;

Numai așa veți trăi în pace, cinste și belșug.

ANTONESCU
Mareșal al României
și Conducătorul Statului

Răsplătirea plugarilor harnici

La București s'a făcut zilele trecute împărțirea diplomelor și a premiilor acordate plugarilor vrednici, care au ajutat guvernul țării la sporirea producției agricole.

Împărțirea premiilor s'a făcut în sala Institutului de Cercetări Agronomice, de către dl Prof. Mihai Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri. Se aflau de față mai mulți membri ai guvernului profesorii facultății de agronomie și delegațiile țăranilor din diferitele regiuni ale țării.

Intărirea proprietății prin cărțile funciare

Ceiace este registrul de stare civilă pentru om, este registrul funciar sau funduar pentru proprietate. Un om fără extras de stare civilă, este un nomad, un vagabond, un om fără căpătâi; un pământ, o casă sau orice proprietate nemăsurată, neînscrisă în registrele funciare, este o proprietate nesigură, rătăcită și supusă tuturor prevaricațiunilor.

Omul care n'a simțit și nu simte, puterea, reazimul și căldura binefăcătoare a proprietății, este întocmai ca omul fără Dumnezeu, care n'a simțit și n'a priceput tăriia și sprijinul ce i-l dă credința în existența unei atotputerniciei divine. Proprietatea te leagă de bunul pe care-l stăpânești, întocmai cum copilul se leagă de pieptul hrănitor al mamei sale. Proprietatea este stratul cald și roditor al fructului libertății, siguranței și independenței, căci prin ea se pune omul la adăpost de asprimea grijilor, ce-l pândesc la fiecare pas și tot prin ea răsbește cu ușurință piedicile și multiplele lipsuri, ce-i stau în cale în cursul vieții sale.

Dacă așa un bun prețios este proprietatea pentru viața individului în general și viața țaranului român în special, cum se explică oare că noi românii am pus pe al doilea plan cea mai însemnată instituție ce-a ocrotit și ocrotește la alte popoare, de mulți ani, dreptul sacru de proprietate? Românul care e legat de glie mai mult decât oricare cetățean al altei țări, trebuia învrednicit demult cu o așezare sigură și folositoare în scopul apărării și păstrării patrimoniului său. N'a fost învrednicit cetățeanul nostru până azi cu un asemenea mijloc, potrivit pentru conservarea bunului său, pentru că întotdeauna a fost mai ușor să te ocupi întâi de lucrurile mici și pe urmă cele mai grele să le lași pe seama altora. Credem însă că mult nu va trece și acolo unde există Cărți funciare învechite și stricte, vor fi refăcute, iar acolo unde nu sunt deloc se vor face, căci nu se mai poate închipui azi, proprietate națională agricolă bine încheagată, reforme agrare și româniezire, fără cadastru și fără cărți funciare.

Din mai multe puncte de vedere, cărțile funciare, prezintă o însemnată covârșitoare, atât în organizarea proprietății private cât și în organizarea economică a Statului:

1. După chipul cum sunt organizate, cărțile funciare formează pentru titularul proprietății înscrise, o probă sigură că el este adevăratul proprietar asupra

întregii întinderi măsurate și stabilită în cartea funciară.

2. Cărțile funciare sunt publice, în înțelesul că oricine le poate cerceta, încredințându-se de cuprinsul lor, de situația bunului, de toți proprietarii anteriori (dinaintea sa), dacă imobilul este sau nu ipotecat și în sfârșit de orice fel de sarcini ce apasă imobilul înscris.

3. Cel cu proprietate înscrisă în cartea funciară ușor va găsi împrumut până la valoarea bunului trecut în această carte, spre deosebire de acela care n'are având transcrisă proprietatea pe numele său, cu greu va găsi credit oricâtă proprietate extra tabulară va avea, prin urmare din punct de vedere al asigurării creditului, însemnătatea cărților funciare este în afară de orice discuție.

4. Bunurile transcrise în cărțile funciare sunt amănunțit arătate, în întindere, calitate, situație și raporturile juridice ce stau la baza dreptului de proprietate, așadar în virtutea acestui caracter al specificității, cel ce cumpără un bun este în măsură să cunoască dintr'un început ceiace cumpără, fără teamă de-a se înșela sau de-a fi înșelat.

5. Actele în legătură cu cărțile funciare se rezolvă în ordinea intrării și al înregistrării, cel intrat mai degrabă este luat în seamă, nu data actului este dată de ton; prin urmare cel care s'a grăbit cu înregistrarea actului este socotit ca primul dobânditor afară de cazul când a știut că mai sunt și alți dobânditori înaintea lui. Intăietatea este deci un alt semn deosebit ce caracterizează orânduirea cărților funciare.

6. Când bunurile imobiliare sunt exact transcrise în cărțile funciare și în toată întinderea lor, stabilirea impozitelor de către Stat va fi foarte ușoară și precisă pentru că atunci cu greu își vor mai putea sustrage unii bunurile dela impuneri și nici de aceia nu vor mai fi, care să plătească impozitele altora.

7. Dar cărțile funciare mai sunt un mijloc sigur de-a înlătura procesele de hotărnicii și de proprietate cari sunt așa de multe la noi, tocmai din cauză că proprietatea rurală nu-și are un așezământ cadastral bine organizat.

Acestea sunt în linii mari însușirile principale ale Cărților funciare, în lipsa cărora nici când, nu va putea spune Statul, că-și are bine organizată economia agricolă, oricâte îmbunătățiri de alt ordin, ar aduce acestei economii.

L. I. A.

Pe drumul vechiu și sigur

Nimeni nu pornește pe cărări încălțate, puțin umblate, pe drumuri abea răvășite de roțile carelor, când are la îndemână un drum vechiu, bătut de mulți și când vrea să ajungă sigur la țintă. Cărările de pe de lături pot fi uneori mai scurte, ca și căile de hotar puțin umblate, dar pe ele poți și rătăci, poți ajunge la o înfundătură, sau poți ajunge la un pod stricat, și trebuie să te întorci din drum. Mai ales cu carul încărcat nimeni nu pleacă pe delături, când are un drum bun și vechiu înainte, chiar dacă e mai lung.

Așa e și cu drumurile pe cari se scurge viața omului în lume. Nu toate duc la țintă, nu toate sunt de ajuns de încercate când vrei să ajungi la o țintă spirituală, la un folos sufletesc.

Intre ele două sunt cele mai vechi și mai bătute, și pe cari mergând ajungi cu siguranță la folosul sufletesc, — după cum ne arată întreaga istorie a omenirii. Sunt DRUMUL RELIGIEI ȘI AL CULTURII.

Nici un om credincios și care ține legea dumnezeiască, nu se rătăcește nici nu cade în prăpastii, ci sporește în bogății sufletesti, cele mai prețioase din lume, căci numai ele ne fac cu adevărat fericiți.

Și iarăși mai cu greu rătăcește în viața și lucrările lui omul cu mintă luminată și bogată în învățături îndrumătoare și folositoare, omul cult, decât acela care nu are nici o învățatură. Știm cu toții că popoarele care au de mai multă vreme învățatură mai mare și potrivită pentru tot felul de lucrări, sunt mai înaintate și mai avute decât cele rămase în întinericul neștiinții.

„Asociațiunea transilvăneană pentru literatura și cultura poporului român“, sau pe scurt „Astra“, merge pe acest drum vechiu și sigur al răspândirii cunoștințelor folositoare și al educației naționale și religioase, de peste șaptezeci de ani.

Puțini moșnegi mai trăiesc cari au fost bărbați în floare la întemeierea ei. Dar cei cari au murit au arătat drumul bătut de ei întru lumina poporului, urmașilor lor. Câteva rânduri de oameni s'au încredințat că drumul culturii pe care merge „Astra“ e cel mai ducător la țintă după acela al religiei, al credinței. Rezultatele, câștigurile avute mergând pe acest drum au arătat că el este cel mai bun pentru ridicarea poporului nostru din neștiință și sărăcie, la o soartă mai bună.

Căci după cum sunt flori cari nu se deschid până nu se arată lumina soarelui, așa nu se deschide nici sufletul omului, și nu-și arată frumusețile și puterile ce zac în el, până nu e luminat de o bună învățatură.

Și cum e un om, așa e și un neam întreg. Pentruca noi românii să ne sculăm în picioare, să ne cerem drepturile naționale și să luptăm pentru biruința lor, a fost nevoie mai întâi să avem bărbați luminați, învățați, înflăcărați de binele și dreptatea neamului, pentru a-i trezi și pe ceilalți „din somnul cel de moarte“.

„Astra“ e convinsă că sufletul neamului nostru încă nu are nici acum destulă lumină. Nu-i sunt încă bătute de soare toate fețele, nu și-a arătat încă toate puterile și toate frumusețile. Are încă nevoie de multe cunoștințe, de multe îndrumări folositoare. Și de aceea continuă să meargă pe vechiul drum al îngrijirii de ridicarea tot mai sus a neamului nostru.

„Foia Poporului“, pusă acum în slujba națională a „Astrei“, vrea să ajute lucrarea ei. Să cunoaștem pe cea care o face, și să contribuie la munca ei viitoare.

De aceea facem o caldă rugămintă tuturor despărțimintelor, cercurilor culturale, școlilor țărănești, și tuturor cetitorilor să ne trimită la gazetă ori ce știri și date în legătură cu activitatea „Astrei“. Căci multe lucruri bune rămân neîncercate la răboj și e păcat.

F. P.

— Orice abonat al „Foi Poporului“, este o cărămidă în plus la înălțarea casei de luptă, unire și lumină a „Astrei“.

— Pe-al nostru steag e scris unire; unire 'n cuget și 'n simțiri.

Dumnezeu să ne ajute!

Când „Astra“ a luat hotărârea de a-i reda viața, „FOAIA POPORULUI“, cea mai veche gazetă pentru popor, încreșta pe răbojul vieții sale nu mai puțin de o jumătate de veac...

O viață destul de lungă, pusă, întreagă, în slujba apărării și luminării poporului dela sate, căci în viața unui om și totuși e mult 50 de ani, dar în viața unei gazete, care a străbătut prin atâtea prigoane ale trecutului de suferință?

Era în 1892: Poporul se deșteptase mult. Oamenii noștri nu se mai mulțumeau numai cu știrile, pe care le aflau, din când în când, dela fruntașii satelor, despre luptele ce le purtau conducătorii, pentru libertate, limbă și legea românească.

Ei doreau să afle singuri, deadreptul, tot ce se întâmplă în țară și pe glob. Mai dorea poporul nostru — așa cum o dorește și azi — să li se dea îndemnuți, cu gând curat, pe teren economic, cultural, național și bisericesc și tot așa dorea să li se dea prilejuri pentru descrețirea frunților.

Astfel, câțiva tineri scriitori din jurul „TRIBUNEI“ dela Sibiu, cari au priceput mai bine trebuințele sufletesti ale poporului nostru, au chibzuit, în anul 1892, în mai multe rânduri, asupra mijloacelor prin care s'ar putea ajunge la împlinirea dorințelor poporului de plugari.

Cel mai bun mijloc — după cum a propus SEP-TIMIU ALBINI — a fost găsit prin înființarea unei foi scrise anume pentru popor.

Gândul n'a fost greu de tradus în fapt, mai ales că între cei ce au luat hotărârea, era și ION RUSU ȘIRIANU, cel mai bun, pe atunci, scriitor popular.

În chipul acesta, către pragul anului 1893, întâiul număr al „FOII POPORULUI“ pornește, cu desaga încărcată cu merinde îmbelșugată, spre satele noastre. Ea ducea cu ea o solie de bunăvestire, de îndemn spre cele trebuincioase neamului.

Pentruca țaranii satelor noastre și nu mai puțin cărturarii lor să știe ce anume vrea să fie „FOAIA POPORULUI“, conducerea ei, a publicat pe prima pagină un răvaș care statornicea ogașa pe care va pași mult așteptata gazetă.

Iată cum glăsuia cel dintâiu răvaș care s'a scris în „FOAIA POPORULUI“, la loc de cinste și spre obștească luare aminte:

„Foia aceasta iese din popor și pentru popor!“

Auzim doar de-atâtea ori zicându-se, între popor: „I-A STRICAT CETITUL!...“

Dece și cum i-a stricat?

Pot fi două cauze: N'au înțeles ce au cetit sau că au înțeles rău, ori că au fost rele cele ce au cetit, pentrucă din sumedenia de lucruri ce s'au scris pentru popor, multe nu sunt potrivite.

Punem ca chemare a foi noastre să umple acest gol.

„FOAIA POPORULUI“ se va scrie nu numai pentru sate, pentru aceea parte a poporului nostru, care toată săptămâna muncește din greu, pe soare și ninsoare, ca să poată trăi ci și pentru pătura cărturărească, pe care o chemăm să se însirue în rândurile

țărănimei, pentruca mână în mână să ajutăm la atingerea, cât mai grabnică, a țintei urmărită de toți.

Scoasă cu dorința de-a apăra tot ce este bun, deschidem paginile foi noastre tuturor dreptelor plângeri ce ni s'ar trimite. Ne vom ridica glasul decâteori vom vedea nedreptăți, vom fi necruțători față cu po-trivnicii de neam străin întocmai cât de puțin vom răbda răul venit din partea celor ce ai noștri se numesc.

Doritori ai propășirii economice, vom arăta cu-ceririle (îmăntările) ce s'au făcut pe acest teren în celelalte țări înaintate, ca astfel țaranii noștri să aibă și ei din ce se îndemna a da înainte.

Doritori ca buna chibzuință să fie și de aci încolo însușire de căpetenie la sătenii noștri, nu vom uita a le spune, cât datoresc legii și a-i povățui tot pe calea adevăratului patriotism.

Vom propovădui iubirea de frate căci suntem fiți aceleleași națiuni. Pe gâlcevitori îi vom scoate dintre noi, pe pizmăreți îi vom arăta cu degetul, pe hoți vom căuta să-i îndreptăm. De perduți ne vom feri, iar cât despre cei vânduți îi vom acoperi cu ură.

În dragostea noastră vom păstra aceeași măsură pentru bogați ca și pentru săraci. Iubim coliba săracului, cu vatra ei cea rece și ne vom întoarce față de către bogatul desfătat, dacă inima nu i-ar fi curată. Nu vom uita că în acele colibi ne-am păstrat obiceiurile străbune, limba noastră dulce. Chiar dintre cărturarii fruntași ai noștri, cei mai mulți au fost crescuți în sărăcie; toți am avut sau avem părinți, cari au arat și ară; toți am fost alăptați și adormiți de mamele noastre în umbrarul ce ni-l făceau la capătul holdelor pline de rod.

Vom scrie această foaie încălzită de aceste adu-ceri aminte, întăriți cu legătura ce o avem cu satele, îndemnați de răvna, ce veșnic ne frământă: a lucra pentru popor, pentru scoaterea lui din starea de față, la o viață mai fericită, la limanul mult dorit de toți aleșii națiunii noastre.

Din popor către popor, îndreptându-ne, nădăjdum să găsim acelaș suflet cald pretutindeni, cu care dragoste ne punem noi în slujba cauzei poporului, care este și trebuie să rămână cauza noastră a tuturor!“

*

Iată, iubiți vechi și proaspeți cetitori ai noștri, cu ce gânduri a pășit „FOAIA POPORULUI“ la drum, cu o jumătate de veac în urmă.

În ce ne privește ne legăm și noi, sub cutele stindardului „Astrei“, să le urmăm drumul înaintașilor noștri, pentru a căror binecuvântată memorie, închinăm un gând curat, acum când le pășim pe urmă, doritori de a le desăvârși osteneala.

De chipul cum veți înțelege să primiți foaia în casa voastră, atârnă izbânda cauzei în slujba căreia ne încolonăm, cu creștineasca și româneasca închinare:

„DUMNEZEU SA NE AJUTE!“

N. Nicoară-Dobârceanu

Și iată că... „Tăt Bănatu-i fruncea!“

Săptămâna întâi a lunii Martie a fost, în capitala țării, o „săptămână bănațeană“. În cele opt zile dela începutul lui Mărțișor, bănațenii au înfățișat lumii dela București și streinilor găzduiți acolo, tot ceiaze provincia dela Vest ar mai bun și mai vrednic de laudă.

Nedespărțită prietenă a bănațenilor „Foia Poporului“, nu poate trece, fără a pomeni, despre această laudabilă manifestare, care ne-a impus și peste granițe bogatele noastre comori, tocmai într'o vreme în care ele sunt luate la ochi, cu poftă de a le răpi, de către unii neîmpăcați dușmani ai noștri.

Bucureștenii au făcut o binemeritată primire Banatului, prezent în capitală, prin aleșii săi, cari au organizat o prea frumoasă expoziție de pictură, sculptură (scobitură în lemn și piatră) și cărți, reviste, ziare, scrise în graiul și cu slova curată a Banatului — os din dorul țării.

Expoziția, a fost orânduită cu mult gust în sălile din clădirea Ministerului Propagandei Naționale și ea a fost cercetată de zeci de mii de curioși, cari nu s'au mai săturat privind comorile de izvoară bănațeană.

Intr'una din seri scriitorii bănațeni au dat o șezătoare la Teatrul Național iar vestitul cor „Vidu“, și-a dovedit încăodată renumele său.

În tot timpul celor 8 zile, cât a durat „săptămâna bănațeană“, bucureștenii au trăit ceasuri de multă mândrie românească; ziarele au scris pe larg despre felul cum s'au prezentat frații dela Vest.

În ce ne privește, zicem și de data aceasta că... „Tăt Banatu-i fruncea!...“

— Dupăce ai citit foaia, nu o ascunde, ci dă-o și altuia, ca s'o cunoască și să treacă în rândurile noastre.

Chemarea familiei în viața neamului

Tăria și mărirea unui popor nu se măsoară numai după numărul ce l-au atins membrii ce-l compun, ci mai presus de toate după faptele de vrednicie săvârșite de el și întemelte pe virtuțile creștinești.

Virtuțile cresc, înfloresc și se înmulțesc în căldura de pe vatra familiară, sub grija statornică și vremelnică a femeii mamă și soție, cu iubire de neam și de Dumnezeu.

De acolo răsar apoi toate îndemnulile bune și toate gândurile luminoase care îndrumă pașii unui neam spre fapte mărețe de cinste și de glorie.

În tot trecutul nostru de prigoniri și dureri, alături de biserică, femeia româncă, soție devotată și mamă iubitoare a numeroși copii pe cari i-a socotit ca pe cel mai de preț dar dela Dumnezeu, a fost pavăza neamului, minunata păstrătoare de datini, limbă și lege strămoșească, împotriva tuturor furtunilor, a tuturor prigonirilor prin cari a răzbătut.

Ori-de-câteori aspra lege a sorții cobora peste creștetul neamului încercări grele, femeia română, fără să se clatine, făurea din ele punți luminoase de legătură cu Dumnezeu, dela care se revărsau îmbelșugate binecuvântările și tot ajutorul la sporirea faptelor de vrednicie și la înlăturarea primejdțiilor.

Iar în zilele întunecate ale vremii însângerate de astăzi, tot familia, ce are ca paznic credincios și neînfricat al său pe femeia viriuasă, este chemată să pregătească ofrandele pentru marele și sfântul jertfelnic al neamului, prin care trebuie, prin care vrea Dumnezeu să răscumpărăm biruința integrală a românismului de pe tot pământul drepturilor noastre sacre și vecnice.

Trebuie să recunoaștem că presa, adevărate zădărnici și revistele noastre din Ardeal — susținute cu mari greutate și mult suflet românesc — au adus o însemnată contribuție de întărire și încurajare a poporului.

Între acestea „FOAIA POPORULUI” a ocupat, în trecut mai îndepărtat, un loc de cinste.

Pentru aceasta salutăm, cu bucurie, reapariția ei, sub îndrumarea sigură și înțeleaptă a „Astrei”, vechea și glorioasă instituție de cultură românească din Ardeal.

SOFIA ST. METEȘ

— Cine sprijinește „Foia Poporului” sprijinește „Astra” și „Astra” este a tuturor bunilor români.

FOIȘOARA

Cantorul Troscățel

Pentru cantorul Troscățel, — român de viță veche, opincar cu cap de cremene și cu nărav din revoluția lui patruzeciopt, — care nu suferea să-l ia peste picior orice țiflindar, Dumineca, nu începea, ca la alți creștini botezați, odată cu miezul nopții, ori cu revărsatul zorilor sau cu tocătul în biserică, ci cu clipita în care factorul poștal îi întindea „Foia Poporului” peste pălan sau prin porțița uliții. De atunci se isprăvea orice lucru și se domolea orice grabă ar fi avut. Întâi trebuia s'o frunzărească, s'o smântănească cum zicea el.

Pe vremea lui Troscățel, „Foia Poporului”, sosea în sat Sâmbăta pe la vecernie. Și nimerea atât de regulat, cât de regulat și la timp vestesc cocoșii crepatul de ziuă.

Cantorul Troscățel își vedea de treburi până la vremea, când știa, că are să-i pice gazeta, care nu-l prea mințea. Când o apuca în mână, arunca orice unealtă, ar fi avut în cealaltă. Atunci se putea vedea citindu-și Foia răzimat de colacii fântânii, sau ghemuit pe tăietorul de după casă. Uneori proptit în coada măturoiului, alteori sezând pe pragul grajdului. A fost Sâmbăta, când și-a uitat, că un bou era prins în jug, iar celălalt sărea, slobod, prin curte.

Ii era dragă Foia, ca fumătorului luleaua, ori beutorului sticla și cu ce poate fi în ea.

Mai bine ți-ai fi făcut de lucru și ți-ai fi încurcat ștele cu jandarmul, ori chiar cu Satana, decât

Un dar împărțit

Un oarecare boer de peste Olt s'a dus la București, în vremea când domnea Vodă Matei Basarab. Țara, pe acele timpuri, gemea de asuprirea jugului turcesc. Grecii jefuiau, fără de milă, poporul. Chiar Vodă nu se putea scutura de această năpastă...

La ușa palatului domnesc sta de pază un căpitan grec, când un oltean, încercă să intre la Domn.

— Vrei să intri la Vodă? — îl întrebă, încrunțat căpitanul, pe Oltean.

— Vreau!

— Bine. Dar' numai așa te las să intri dacă împărți cu mine, pe din două, darurile ce le vei primi dela Vodă.

Chiar în palatul domnesc se jefuia lumea. Nimeni nu intra și nu ieșia dela Vodă, fără a nu-și împărți punga cu hoții cari stăteau de pază la ușe. Vodă știa de toate acestea, dar n'avea încotro... Leacul din fire n'avea lecuire, nici pe acele timpuri.

Boierul oltean intră la Vodă. La ieșire el se roagă de Domn să-i dea și două palme. Domnul sta mirat. Boierul oltean stăruind în dorința sa, Domnul i-a făcut pe voie...

Când a ieșit afară, căpitanul grec îl și înhăță pe oltean.

— Ce împărțim?

Boierul trase o palmă grecului, de l-a lipit de perete.

S'a făcut tămbălău, care a ajuns până la urechile lui Vodă, care ieșind, la fața locului, a întreat cu nedumerire:

— Ce-i aici?

Căpitanul grec, cu o parte a fălcilor aprinsă, s'a grăbit să-i dea deslușire.

— Măria Ta, acest boier oltean, mi-a dat o palmă, uite așa din senin.

Boierul oltean, a răspuns, fără multă zăbavă:

— Pe drept, Măria Ta. La intrare, ne-am înțeles să împărțim, pe din două darul Măriei Tale, căci altfel nu era chip să străbat. Măria Ta mi-ai dat două palme, din cari, eu, după bună dreptate, am dat una căpitanului...

Ieșindu-și fruntea, Vodă a plecat, murmurând:

— Apoi dacă e vorba de împărțea, eu nu mă amestec...

Cuvântul femeilor române unite

„În slujbă Neamului”, aceasta trebuie să fie azdeviza individului și a colectivității Românilor de pretutindeni.

Repariția gazetei „FOAIA POPORULUI”, cunoscută din alte vremi prin lupta sa intransigentă dusă pentru drepturile Neamului și în special ale Ardealului nostru românesc, va sluji de-acum idealului național sub îndrumarea „Astrei”.

Trecutul cu nespusele lui dureri și umilințe le-a înfruntat neamul nostru prin vitalitatea lui și prin credința în Dumnezeu, de care a fost întotdeauna adânc pătruns.

Aceste două mari însușiri trebuie să le păstrăm și să le cultivăm.

Doresc ca în coloanele gazetei „FOAIA POPORULUI” să vadă lumina tiparului tot ce învrednieste femeia română, prin deprinderea virtuților creștinești, a dragostei de neam și prin acte de soldațitate națională.

Salut în numele „Uniunii Marlane a Femeilor Române Unite” vechea gazetă „Foia Poporului” care intră azi din nou în căminurile noastre dela sate și orașe aducându-ne vestea învierii.

LIVIA R. BOILA

Lumină din lumină

Făclie nouă de lumină răsare odată cu soarele de primăvară, ca să-și arunce razele strălucitoare în a dăncurile văilor, pe crestele dealurilor și peste toate unde dăinue trăirea românească.

Și nouă, tuturor Românilor, astăzi ca și altădată ne bate la ușa sufletului dorința arzătoare a deschizării, a ieșirii din strâmtoare spre largurile libertății naționale, ale culturii, adevărului și dreptății.

„Astra”, cu puterea ei de frământare și dospire a plămădei românești, prin „Foia Poporului”, caută să ne lumineze drumul către marile ținte ale Neamului.

La minunatele cărți și broșuri, tipărite de „Astra”, răspândite în toate satele românești din Ardeal, la conferințele și Școlile țărănești, venerabila Asociațiune adaugă noua sa încercare a răspândirii unei foaie scrise pentru popor, care ne cheamă pe toți cu dumnezeieștile cuvinte: „Veniți de luați lumină”.

Moșii și Muntenii, care au avut atât de suferit în bezna întunerecului, vor trebui să ostenească cei din tîi la această mare împărțeașă din focul sfânt al luminii, fiindcă numai cu ajutorul ei se va putea ajunge cu un ceas mai de vreme, la limanul vrierilor moștești.

IOAN POPA-ZLATNA

să te fi împins păcatele să-i opăcești gazeta pe la poștă, primărie sau pe la vre-o poartă. De jandarm te-ai fi descotorosit cu vre-o pereche de pui, ceva caș sau cu alte bunătăți împăciuitoare. Pe Satana îl speriai cu o lumânare aprinsă în biserică, cu o sfântă cruce, c'ar fi fugit mâncând pământul. De gura — în cazuri de mânie grea — de pumnii lui Troscățel nu te putea scăpa nici Dumnezeu.

— „Ticălosule! Ai ceti de pomană?... Vrei să te luminezi din Foia mea?... Îți arăt eu, gazetă pe nimica!... Să pot pune mâna pe tine... Cine vrea să cetească, să plătească!” Și scrășnea din cele două, trei măsele, ce le mai avea în gură, de-ai fi crezut, că sparge alune între ele.

Dar cu toată vrășmășia ce-o avea față de cei cari ar fi cetit fără cheltuială, Foia cantorului trecea din mână în mână și din casă în casă, ca sfânta cruce la iertăciunea mortului. Din merindea ei, se hrănea o uliță întreagă. Ba primăvara și vara, când blagoslovitul soare își anina hainele de toate rozoarele cantorului ieșea Duminecă de Duminecă cu gazeta lui la bolovanii dela poartă, ori pe gruietul progăzii, sau sub frăgarul dela poarta Floroaii, o jumătate de sat se strângea cocoloș în jurul lui, să audă ce-i nou în lumea mare.

Cum până aci Troscățel învățase cele scrise în Foie aproape de rost, cetitul mergea ca pe apă. Cantorul nici să fi cetit cazonia în biserică, nu putea fi mai serios, mai grav, mai arătos, că-i cuminte.

Și cu toată silința lui, de-a se arăta priceput mare în meșteșugul cetitului, mai ostenindu-i-se ochii, mai lunecându-i ochelarii de pe nas, mai sbărnaind câte-o albină pe la ureche, cantorul mai făcea câte-o trăznaie, cetind: „cositor”, în loc de conzistor, „măgărizat”,

în loc de maghiarizat, „stropșeală” în loc de torșeală, „Heruvimii”, în loc de Hieronimi, „Văcuță” în loc de Vlăhuță, „potograf”, în loc de fotograf, „Feteche”, în loc de Fekete, „Luger”, în loc de Lueger — fost primar al orașului Viena și mare prieten al Românilor subjugăți, la a cărui înmormântare au luat parte și opt țărani din Transilvania, voinici ca brazi și îmbrăcați în portul lor de-acasă, port de care nu se mai săturau vienezii să se mire, iar vienezele să ofteze.

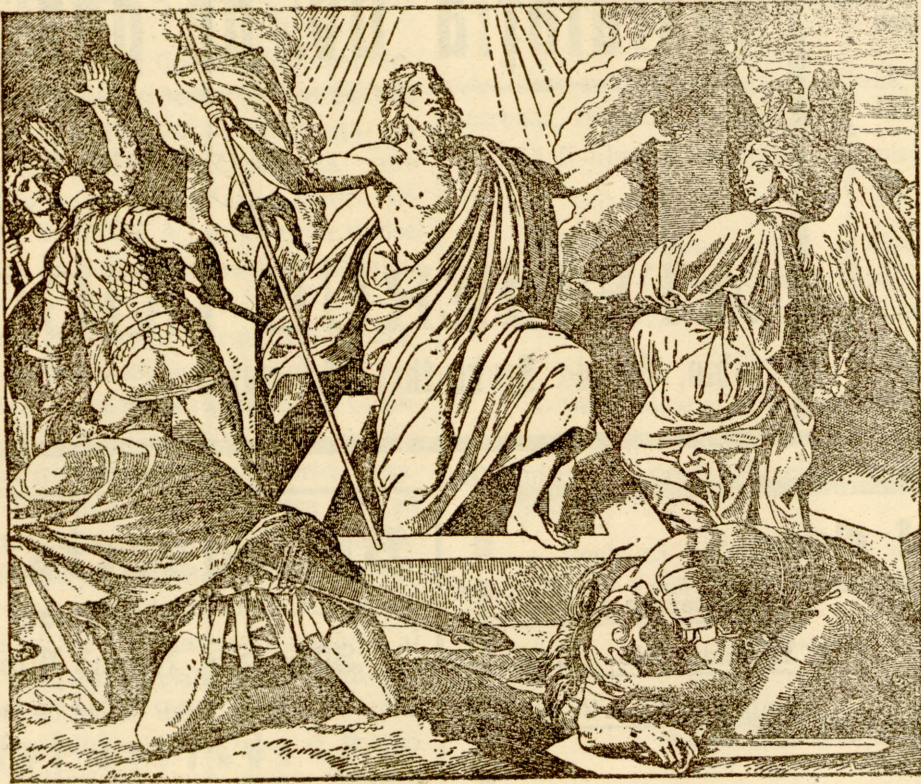
Dar dibăcia cea mare a cantorului Troscățel nu era în cetit, ci în tălmăcirea pe înțelesul tuturor a celor cetite.

Pe atunci scrisul gazetelor pentru poporul de rând era cu două înțelesuri. Un înțeles era ticlul pentru cărmuirea, care căuta noduri în papură, iar altul pentru bieții cetitori, cari nu prea știau multe. Era greu să scri bine pe vremea aceea. Trebuia să împaci capra cu varza, să împrietenești apa cu focul. Să împerechezi pe lupul lacom și flămând cu mielul șeava blândă și grasă. Scriitorii foilor să căzneau își băteau capul, își frământau creierii să afle cuvintele potrivite cari să „orbească pe unii, iar pe alții să-i lumineze”.

Nu era ușor lucrul acesta, cum s'ar părea în zilele noastre. Ba mai era și tare primejdios. Că de te obliceau cei cu puterea în mână, trebuia să alegi în grabă, ori o luai pe Vama Cucului spre România liberă, sau te pregăteai să înfunzi temnița. De aceea rău s'a făcut, că la ospățul neamului n'au fost cheamați toi, mari și mici, câți au avut nopți fără somn din cauza unor astfel de temeri.

Când cetea cantorul, Troscățel, din Foie, că: „din turma neamului a mai fost aruncată o oaie călbe

Christos a înviat!

Să veseleşte cerul, când din largimi de zări,
A răsunat cuvântul frumoasei Învieri.

Un glas duios de toacăse'mprăştie prin
noapte,
Christos, călcat'a astăzi, cu moartea sa
pe moarte.

Iar luna obosită, ascultă 'n revărsat,
Cum cerurile cântă: Christos a înviat!

Al clopotelor sunet străbate 'n depărtare,
Luminile sunt astăzi mai dese în altare.

Copii 'n haine nouă, cu mamele de mână,
În mâini cu ouă roşii, zâmbesc cu voie bună.

Bătrânii plec genunchii şi'n taină şi ei cântă,
Cu-aceia, care astăzi măresc o zi prea
sfântă,

Şi stranele resună de Cel prea luminat,
Creştinii-şi dau salutul: Christos a înviat!

MARIA DIN OCNA

ICOANA MÂNTUITORULUI

Pe când Isus urca spre dealul răstignirii, bohi mari de sudoare amestecată cu sânge i-se prelingeau pe faţă. O femeie pioasă, cu numele Veronica, miloasă din fire, i-a întins Mântuitorului năframa, ca să-şi şteargă faţa...

Bobii de sudoare amestecată cu sânge au lăsat

zită", ştia, că încă un român slab de înger s'a dat cu stăpânirea. De aceea el tălmăcea ascultătorilor şi arunca câte-o osândă de li se ridica părul măciucă oamenilor: „trăznitul după el". Tot aşa când se scria despre câte-un român: „al lor să fie", Troscăţel ştia să explice că acela şi-a părăsit portul, limba sau religia. El nu se lăsa, de-a nu pune ceva dela el, cât de cât, ca: „şi-al lor şi-al sataniilor!"

Când la moartea câte unui Român, se scria jalnic: „din codrul verde, viguros şi sănătos al neamului s'a mai prăbuşit un stejar falnic", ori „de pe ceriul românismului s'a mai desprins o stea", Troscăţel nu numai da explicare, că a murit un vrednic Român, ci se ridica în picioare, se descoperea, făcea o eucernică cruce, rostind cu evlavie: „Dumnezeu să-l primească în corturile dreptilor. Că vrednic este".

Şi după el, toată gloata făcea la fel, ca şi când l'ar avea pe mort în faţă.

Se mai putea ceti din gazetă şi câte-o laudă ca asta: „Să ne trăiască Cutare şi Acătare Domn, că mare fală a făcut neamului". Din Troscăţel tăşnea câte un: „să trăiască" atât de fără cercuri, că se speriau găinile vecinilor, ca la ivirea uliilor.

Cetitul lui Troscăţel era ascultat de cei mai tineri numai cu sfârcurile urechilor. Cei mai cu ani mulţi în spate, cu gurile şi urechile deschise. Babele mai printre moşăeli, aşa că se alegeau cu puţină învăţătură şi aceea c'am întortochiată. De aceea pe lângă sfaturile bune cari se respirau în sat, mai se puteau auzi a doua zi şi bazaconii: că a murit Domnul Trăiască, că o vacă a fătat porcei, că e bine să rupi florile mărlui, ca să facă mere multe, că nici un ac dela Român, în loc de nici un ac dela străin.

pe năframa femeii chipul Mântuitorului. Femeia şi-a luat năframa, a împăturat-o în patru şi a plecat. Pe toate cele patru părţi împăturate s'a zugrăvit, prin minune, chipul lui Isus. Acestor icoane li s'au spus icoane nefăcute de mâini.

Dar, aşa cum a fost cantorul Troscăţel, cu lanţ de păcate în urma lui, a făcut mult bine satului, cu cetitul Foi, Duminecă de Duminecă, timp lung de peste treizeci de ani. Învăţătorul îi zicea în glumă: „Cantore! D-Ta eşti a treia putere în sat. Întăia e biserica, a doua e şcoala, iar a treia eşti D-Ta".

Cantorului îi cădeau bine laudele acestea şi când gusta câte-un păhărel de vin, de i-se deslega limba, spunea la toată lumea ce zice învăţătorul.

Dacă Troscăţel era în stare să se certe cu oricine ar fi cutreerat să-i pună mâna, înaintea lui, pe Foaie, nu tot aşa făcea, după ce o frunzărea şi-o cetea a doua sau a treia oară mai multora, aşa că aproape o ştia de rost. Atunci o da cu mână bucuroasă oricui i-ar fi cerut-o. Se întâmpla ca Foaia lui Troscăţel să ocolească o uliţă, două şi să se întoarcă ferfelită, unsuroasă şi nespălată, ca o cerşitoare. Troscăţel o primea bucuros. O netezea şi-o aşeza peste teancul celorlalte surori, să aibă cu ce să mândri, când i-or intra oameni mai de vază în casă.

Pe factorul poştal, cantorul, îl cinstea mai în fiecare Sâmbătă cu câte-un pumn de tutun, doi-trei bani, un păhar de vin, o înghiţitură de rachiu, cu un corn de parastas, ori un doţişor de pâine. Atunci îi comanda, ca unui recrut:

— „Eu o plătesc. Mie să mi-o aduci! Ai înţeles?"

Şi factorul înţelegea şi îndeplinea porunca, cât de dragul gustărilor, dar mai ales de frică.

Pentru Troscăţel plata abonamentului era ca şi darea ce-o plătea după avere sau ca dijma preotului, ori plata oricărui muncitor.

— „Vrednic este lucrătorul de plata sa", zicea Troscăţel, când trimitea mandatul şi banii la poştă.

Când s'a introdus publicarea cu numele, în Foaie,

Poşta redacţiei

Mal multora.

Priming cu plăcere colaborarea Dv., dar cu o condiţie: să scrieji cât mai potrivit pentru sufletul şi puterea de înţelegere a poporului dela sate.

Doamnei ELISABEȚA C., Loco.

Bucata trimisă e mişcătoare, dar nu merge deocamdată. Ne pare rău că nu putem împărtăşi simţămintele Dv. celor „fără de ţară", cărora vă adresaţi.

Unor cărturari ai satelor.

Acelaş gând ne-a încălzit când am luat hotărîrea de a trimite la sate foaia mult aşteptată. Cărturarii satelor — preotul, învăţătorul, notarul, etc. — sunt cei mai în măsură să poată tălmăci durerile şi bucuriile obşteii, Deacea colaborarea Dv. ne va fi de mare folos, dar să nu căutaţi e servi intereselor personale. Siliţi-vă a fi tălmăcitorii problemelor de interes general. Numai pe această linie, vă putem preţui colaborarea.

Poşta administraţiei

Pentru luare aminte!

Conducerea foii a luat hotărîrea ca toţi abonaţii de origine etnică română, să fie consideraţi de drept membrii activi ai Asociaţiunii „Astra". Abonamentul anual s'a fixat la 400 Lei, iar preţul unui număr de foaie 5 Lei. Astfel, orice abonat al „Foi Poporului", intră în rândurile membrilor activi ai „Astrei", primind — pe lângă foaie — şi toate broşurile şi cărţile pe care le vom scoate în cursul anului.

Dorim ca, în acest chip, să dăm puţină prietenilor noştri să-şi întemeieze o bibliotecă familiară cu un nutremânt sufletesc cât mai potrivit.

Români, intraţi, cu toată încrederea, în rândurile noastre, căci numai aşa ne veţi uşura lupta.

Numeri de probă

vom trimite numai aceluia care ne scriu personal o carte poştală cu adresa cât mai exactă.

Publicaţiunile

de orice natură, reclamele şi anunşurile se vor preda sau expedia la adresa: ADMINISTRAȚIA „FOAIA POPORULUI", SIBIU, STR. ŞAGUNA Nr. 6 Telefon: 83 A. (Palatul Asociaţiunii „Astra" — lângă Prefectura Judeţului).

Vechii colportori

ai foii, care doresc să reia legăturile cu noi, sunt rugaţi a ne comunica numărul exemplarelor de care au nevoie.

■ Cine refuză „Foaia Poporului", dovedeşte că pierdut este pentru neamul nostru.

■ Până scri pe foaie „REFUZAT", mai bine încearcă să câştigi un ABONAT.

a celor răi platnici, cantorul Troscăţel, la citirea fiecărui nume, scuipa una lată cât o ploacă zicând: „Mănec-te ruşinea, hoţule, nu ţi-e păcat să furi munca altuia?" Şi alte şi alte podobii de acest fel.

După Troscăţel s'au luat mai mulţi în sat. Într-o vreme erau vre-o douăzeci de abonaţi, aproape tot la zece case, o Foaie. Ceeace era mult, socotind, că satul era mic, oamenii sărăcuţi, datele mari, iar stăpânirea mai rea ca o mamă vitregă.

Dar oricât erau de mulţi abonaţi, nici unul nu era cinstit la redacţia Foi, ca Troscăţel, abonatul cu numărul 100, care treizeci de ani a aşteptat Sâmbătă de Sâmbătă să-i sosască „Foaia Poporului", aşa cum aşteaptă omul, postelnic, Sfintele Paşti.

Treizeci de ani, treizeci de abonamente, pentru întreg anul, trimise pân' a nu se împlini anul vechiu, ca nu cumva să i-se oprească Foaia, nici pentru o săptămână măcar.

Se însenina cerul redacţiei când, la câte o lună, două, uneori şi la şase, alteori la un an, cantorul Troscăţel căuta pe domni redactori, să le dea o bună ziua dela inimă, să le mulţamească pentru învăţătura din Foaie şi să-i asigure, că sămânţa aruncată de ei, cade în pământ bun.

După câte-o astfel de vizită, datătoare de bune nădejdi, redactorii scriau mai cu drag, mai fără gând la ziua de mâine.

Aşa se împrumuta curajul pe aceea vreme: ţărani dela domni şi domni dela ţărani, pentrucă:

Eu ţi-s frate, tu-mi eşti frate

În noi toţi, un suflet bate,

nu numai se cânta, ci să şi simţea.

PETREA DASCALUL

„HOTEL BULEVARD“ SIBIU,
Promenada Regina Maria Eliza

Hotel de primul rang situat în plin
centrul oraşului, la cea mai plăcută și
mai frumoasă poziție.

Stă la dispoziția onor. clientele cu cele mai moderne instalații și confort.

Acum ca și întotdeauna

Instalația dv. de gaz metan

o execută conștiincios și
cu prețuri convenabile

ATELIERUL LOGOJAN

Sibiu, Strada Broekenthal 26. Etaj I.

Telefon 643

Vin bun de sărbători

cumpărați cu preț convenabil la

MARIAN TRAIAN

SIBIU, Str. Turnului 48

Croitoria Civilă și Militară

E. PETRAȘCU

SIBIU, Str. Hecht No. 4

Urează clientelei sale sărbători fericite.

Tot felul de:

cărți literare, școlare,

rechizite de birou,

imprimare hârtie, etc.

servește prompt și conștiincios

Librăria „Dacia Traiană“, S. A.

Sibiu

Piața Unirii Nr. 7 — Telefon 168 a

Str. Regina Maria Nr. 20. — Tel. 168 b

Bonboneria „Sport“

I. Caliman

Sibiu, Str. Regina Maria Nr. 49

Urează onor. clientelei sale

Sărbători fericite.

Coloniale și delicatese „La Selișteanu“

Dumitru P. Roșca

SIBIU, Strada Tribunei Nr. 3

Urează Sărbători fericite

onor. clientelei sale

Restaurantul și Cafeneaua

Bulevard

Se va redeschide în ziua de 25 I. c.
sub conducerea pricepută a Domnului

Nicolae Gurgău

RUDOLF SCHUSTER

Sibiu, Strada Decebal Nr. 10

Urează Onoratei sale clientele Sărbători fericite

CINEMA „APOLLO“

Sărbători fericite dorește
DIRECȚIUNEA.

Programul de sărbători:

„CARAVANA“

Cel mai perfect și palpitant șlager
al anului, cu așii Ecranului Italian

Michel Simon, Isa Pola, Rosseno Brazzi.

**Cărți și reviste
germane**

prin

HERMANN

SCHLOSSER

Librărie și articole tehnice

Sibiu,

Str. Regele Mihai I, Nr. 13

Telefon 61.

Din secția tehnică:

Aparate de radio
Siemens-Telefunken-AEG

Becuri și piese pentru
aparate de radio

Plăci de gramofone
Acordeane - Armonici de
mână — Armonici de gură

Biciclete și motociclete

AUTOMOBILE

Mașini de cusut

Mașini de scris

Cărucioare pentru copii

Atelier de reparație

Pentru aparate de radio.

AZI

să deschide

salonul nostru pentru

CONFECȚII DE DAME

HAINÉ, COSTUME ȘI PALTOANE DIN LÂNĂ CURATĂ
IN TOATE PREȚURILE

Frumoasele MODELE-VIENEZE vor mulțumi și cele
mai PRETENȚIOASE CERINȚE. Transformări și modelări
SE EXECUTA IMEDIAT de croitorul nostru de casă

RUGĂM A NE CERCETA
NECONDIȚIONAT

Günter Wachner, S. I. Sibiu

Str. Regina Maria No. 19 - Telefon 648.

Sentița condamnării la moarte a lui Isus

Mântuitorul lumii, a fost judecat la moarte în zilele lui Pilat din Pont (Pontus Pilatus), care era, pe atunci, guvernatorul roman al Iudeei, pe timpul împăratului roman Tiberiu.

Pe când se afla patriarh al Constantinopolei, Irimie, la anul 1580 s'a găsit sentița (hotărîrea) de condamnare la moarte a Mântuitorului. Sentița era așezată într-o cutie de fier, în care era altă cutie de marmoră și amândouă îngropate într-o peatră lustrată în chip măestrit. Cuvintele sentiței erau scrise pe pergament (piele) și în limba evreiască și glăsuiau astfel:

„Eu Pontus Pilatus guvernator din partea împărăției Romanilor, în reședința principatului, judec și hotărăsc la moarte pe Isus, ce se numește de popor Christos Nazarineanul, după patrie Galileian, om potrivit legii lui Moise și măririi împăratului Tiberiu Cesarul. Pentru aceasta orânduiesc, ca moartea lui să fie pe Cruce, însă bătut cu cuie, după obiceiul vinovaților, pentucă adunându-se cu mulțime de oameni, bogați și săraci, nu a încetat a turbura toată Iudeia, făcându-se pe sine, fiu al lui Dumnezeu și împărat al lui Izrail, pricinuind stricăre Ierusalimului, tăgăduind frica Cesarului și îndrăsnind a intra încă cu vlastărie și triumfuri în Ierusalim, ca un rege al Cetății sfinte. Am poruncit întâiului nostru sutaș Quintus Cornelius, ca să-l ducă în Ierusalim legat, bătându-l și îmbrăcat în pofiră, cu cunună de spini pe cap și ducând crucea pe umeri, ca să fie pildă tuturor făcătorilor de rele. Voim a-l pune între doi ucigași, cu care scoțându-i pe poarta Gaparola, să-l ducă pe acest Christos pe muntele învățaților, anume Calvar, unde răstignindu-l cu trupul pe Cruce în obștească priveală, să se scrie titula asupra crucii în trei limbi, grecește, latinește și evreiește“.

Din cugetările filosofului Diogene

Filosoful grec, din vechime, pe nume Diogene, a fost întrebat odată, care animal mușcă mai rău? El răspunse: între cele sălbatece, CLEVETITORUL și între cele de casă, LINGUȘITORUL...

*

Care este starea cea mai bună în lume — a fost întrebat, Diogene, de un altul.

Să fi liber și nesupus, a răspuns filosoful.

*

Văzând, Diogene, într-o zi niște făcători de rele spânzurați de ramura unui arbore, zise: Doamne!, de ce nu faci ca oți arborii să facă astfel de roade...

*

— Dece bogații, în loc de a fi mai liberi în lume, mai neatârnați, sunt mai fricoși și mai lingușitori cu stăpânirea — decât săracii, cari sunt adeseori mai îndrăsnite?

— Pentrucă cei dintâiu se tem de sărăcie, pe când cei din urmă nu — a răspuns Diogene.

.....

Snoave

— Ai fost cu caii, astă noapte, țigane?

— Haoleo, Românic, d'apoi cum să nu hiul... Și să vezi: toată iapa, câtă-i noaptea și când fu revărsatul lupilor, se ștergeau zorile pe bot...

*

Românul: Cine pe săraci ajută — pe Dumnezeu împrumută.

Jidanul: Cu cât la sută?

Starea câmpului și a semănăturilor

După informații culese din diferite regiuni situația câmpului nu este îngrijorătoare.

Zăpada s'a topit repede, dar timpul rece s'a menținut peste măsură și din această pricină semănăturile au suferit ca și din pricina vânturilor aspre de la sfârșitul lunii Martie.

Semănăturile de primăvară s'au făcut la timp. Din cauza frigului și a lipsei de ploaie mazărea n'a răsărit.

Ploaia căzută zilele trecute aproape pe întreg cuprinsul țării a înrăuit în bine starea semănăturilor. În câmpia Dunărei câțiva agricultori au și semănat porumbul. Țăranii îl seamănă de obicei mai târziu.

Totuși de data aceasta, învredniciți cu o primăvară mai timpurie, semănatul porumbului se află, am putea spune în toiu.

SITUAȚIA ÎN BASARABIA

În Basarabia, au fost ploii parțiale. Arăturile s'au făcut în condițiuni bune.

În ce privește suprafața cultivată anul acesta, va fi mult mai mare decât anul trecut.

Se pune un deosebit interes pentru culturile agricole.

Numărul amatorilor de a lua terenuri în arendă a sporit.

CULTURILE DE PLANTE TEXTILE

Ministerul agriculturii a pus multe stăruințe în primăvara aceasta pentru sporirea suprafețelor însămnătate cu plante textile, în și cânepă.

Se crede totuși că și la bumbac suprafața de anul trecut va fi depășită.

Situația pe câmpurile de luptă

După ultimele știri, operațiile militare ale forțelor încăierate pe uscat, se înfățișează cu neînsemnate acțiuni locale.

Astfel, pe frontul din Răsărit — afară de regiunea capului de pod Cuban (din Caucazia) și de aceia a Donețului superior — n'a fost nicio activitate de luptă mai importantă.

În jurul unor înălțimi din regiunea capului de pod Cuban s'au dat zilele trecute lupte inversunate. Forțele sovietice, care au atacat cu unități de infanterie și blindate, au fost aruncate înapoi și au suferit pierderi grele.

În sectorul Donețului superior, detașamentele sovietice ce au atacat pozițiile germane, au fost silite prin focul puternic al artileriei și prin contra-atacul unităților de infanterie să se retragă.

PE FRONTUL AFRICAN

Pe teatrul de război din Tunisia de nord-est, situația în general, aproape neschimbată.

În sectorul de nord, armata I-a britanică își întărește pozițiile ce le-a ocupat în ultimele zile în regiunea Medjez-El-Bab. O parte din forțele acestei armate au încercat erii prin lupte să câștige teren spre nord-est, dar au întâmpinat o serioasă rezistență. În

sectorul central trupele franceze care au atacat forțele germane și italiene în zona Pont du Fahs, au întâmpinat și ele aceeași rezistență, iar în sectorul de sud forțele armatei a 8-a britanice sunt angajate în lupte cu ariergărzile germane și italiene în apropiere de orașul Enfidaville, situat la sud de portul Hammamet și la vest de localitatea Djebibina.

MASURI DE PAZĂ ÎN ITALIA

Guvernul italian a decretat starea de război în insulele Sicilia și Sardinia. Această măsură a fost luată în legătură cu situația din Tunisia și din Mediterana occidentală și centrală. S'a semnalat apoi prezența unei escadre britanice la Gibraltar compusă din câteva cuirasate, crucișetoare, distrugătoare și contra-torpile.

BOMBARDAREA GERMANIEI

La sfârșitul săptămânei trecute, puternice forțe de aviație engleze au bombardat câteva orașe din Germania, printre cari Mannheim-ul și o parte a regiunii din răsăritul Germaniei.

Ca drept răspuns, avioane germane rapide, au făcut o vizită asupra Londrei aruncând mai multe bombe de calibru greu.

SFATURILE DOCTORULUI IOSIF

Ce-am văzut în satul Pădureni

Întâmplarea a făcut ca într-o frumoasă zi de vară să mă nimeresc în frunța comună Pădureni, dintr'un îndepărtat colț al Ardealului. Cercetam pe un prieten de școală și cum era chiar Duminecă, am putut vizita mai de aproape satul și am stat de vorbă cu harnicii gospodari de acolo. Mi s'a umplut inima de bucurie văzând mândra lor biserică, iar alături clădirea impunătoare a școlii cu 5 săli mari pentru copii, iar mai la vale o frumoasă clădire nouă: Casa de ocrotire. În sus și în jos numai case de piatră, cu ferestre mari către stradă, curți largi și șuri de piatră și toate străluceau de curățenie de îți era mai mare dragu' să le privești. Pe dinaintea porților mari din lemn de stejar, puzderie de copii voioși, rumeni la față și curăței ținându-se de joc, iar pe lavițe bărbați și femei bine făcuți, voinici, în haine albe de sărbătoare stând la sfat, ori ascultând în tăcere veștile cari le citea din gazeta bătrânul dascăl „domnul” Nicolae.

Am rămas mirat văzând într'un sat îndepărtat atâtea gospodării frumoase și bine închegate și m'a bucurat mult marea curățenie care am găsit-o pretutindeni. Am privit cu plăcere fețele rumene și voioase ale copiilor dela joc și uitându-mă la brațele vânjoase și arse de soare ale bărbaților și femeilor plini de sănătate, mi-am dat seama de câtă mulțumire și fericire trebuie să sălășluiească în casele acestor oameni cu stare bună, voinici și sănătoși.

Și seara stând de vorbă cu bătrânul dascăl „domnul Nicolae” am aflat taina acestor lucruri.

Înainte cu 30 de ani, satul Pădureni era tot atât de sărac și prăpădit ca multe alte sate încă din cuprinsul Ardealului nostru. Biserica era mică, dărăpănată și din lemn, iar școala era adăpostită într-o sărăcăcioasă casuță acoperită cu paie. „Casă de ocrotire” nu era pe atunci. Românii ședeau Dumineca în crâjma lui țig și cheltuiau bănișorii pe rachiu, iar acasă sărăcie, gunoie și murdărie pe tot locul. Copiii ofiliți pierneau cu grămada, secerăți de boale, iar femeile își blăstămau soartea văzând atâtea prăpăd în jurul lor.

Și atunci s'a întâmplat să deie norocul cel bun peste această comună. Isprăvind cu școlile, au venit acasă în comuna lor de naștere, unul după altul cei trei prieteni nedespărțiți din copilărie Nicolae, Ion și Iosif. Cel dintâiu a venit Nicolae, care era învățător, la anul a sosit și Ion care a urmat tatălui său la preoție, iar cu 2 ani în urmă Iosif care se făcuse doftor. Și cei trei tovarăși s'au pus la muncă, fiecare în ogorul lui și sprijinindu-se unul de altul. Și încetul cu încetul a început să se schimbe fața comunei. Mai întâiu o cooperativă, apoi o bancă sătească, în urmă case comunale, și rând pe rând școala, biserică și înainte cu un an „Casă de ocrotire“.

Harnicia acestor trei oameni cu învățătură și tragere de inimă, a prefăcut în gospodari harnici pe consătenii lor ascultători iar comuna lor de naștere a ajuns să fie luată ca pildă de urmat pentru alții.

După 30 de ani Doftorul Iosif încărunit și împovărat de ani s'a mutat la oraș petrecut de recunoștința și mulțumita harnicilor lui consăteni și tovarăși de muncă. Înainte de plecare a mai făcut însă o faptă frumoasă. În serile lungi de iarnă a adunat toată lumea la „Casa de ocrotire” și în loc de cuvânt de adio într'un șir lung de prelegeri ținute în graiul poporului și-a provăzut consătenii cu cele mai prețioase sfaturi despre păstrarea celei mai scumpe comori, care este sănătatea omului. Le-a arătat în vorbe și pilde măsurile cele mai bune de apărare a sănătății, precum și ceea ce au fiecare de făcut în caz de boală până la sosirea medicului. Aceste prelegeri și sfaturi au intrat la sufletul oamenilor din sat, au fost însă așternute și pe hârtie de harnicul lui tovarăș de muncă dascălul Nicolae, care mi le-a împrumutat și mie ca să le public în foaie pentru a fi de folos și altora. Și astfel începând cu numărul viitor al „Foi Poporului” vom tipări pe rând la pagina aceasta prețioasele sfaturi doftorești ale Doctorului Iosif din comuna Pădureni.

„Foaia Poporului“ și meseriașii

„Foaia Poporului“, care reapare ca organ de cultură și de luminare sub aripa ocrotitoare a Asociațiunii, va ține seamă de toate strădaniile de înaintare pe toate terenele de existență și de afirmare ale neamului nostru, care se compune din trei categorii de oameni: țărani, meseriași și din intelectuali (oamenii cu carte).

Prin clasa de mijloc înțelegem, în partea cea mai mare, pe meseriași, industriași și comercianți. Această clasă la noi e cea mai mică ca număr. Imprejurările din trecut n'au fost favorabile formării și închegării acestei clase. A fost o vreme destul de îndelungată, când nici nu se permitea învățarea meseriilor, nici practicarea lor, în deosebi la orașe. Ori, un neam, care nu are această clasă, ca o verigă de încopiere, de legătură între țărani și intelectuali, nu e întreg și suferă de multe neajunsuri, rămânând tributarii altor neamuri mai dezvoltate, cari au această clasă bine formată și închegată.

Comparând alcătuirea noastră națională și social economică — zice un învățat al nostru — cu o clădire, avem jos temelie puternică și sănătoasă a poporului nostru dela sate, sus acoperișul alcătuit din oameni destul de împesărați, iar la mijloc pereții și stâlpii cari fac legătura între temelie și acoperiș, în cea mai mare parte nu sunt ai noștri, ci ai altora.

Nici când nu s'a putut mai bine observa lipsa clasei de mijloc, în lanțul social al neamului, ca în războiul mondial trecut, în cei 20 și mai bine de ani de stăpânire și organizare românească, și chiar în actualul războiu. Acest răstimp este o școală, un examen pentru toți cari caută să pătrundă mai în adânc și nu la suprafață, icoana și linia de dezvoltare a neamului nostru.

Asociațiunea, ca și în trecut, dorește să contribuie și în viitor la cultivarea, luminarea și afirmarea clasei

de mijloc, prin povețele și orientările ce le va da în această foaie, pentru că atelierul și fabrica nu pot da toate cele necesare ca cineva să devie, bun meseriaș, bun român și bun creștin. Clasa noastră de mijloc, ca verigă de legătură în lanțul social al neamului, are această întreită chemare și îndatorire. În lupta de afirmare și de dezvoltare în comparație cu clasa de mijloc a altor neamuri, conlocuitoare, mai ales în vremile pe cari le străbatem, se cere și pentru meseriașii noștri, ca pe lângă învățarea și cunoașterea meseriei propriu zisă, să aibă și mai multă cultură, mai multe alte cunoștințe cari sunt în afară de meserie, să aibă o mai largă orientare pentru a se putea afla și a putea face față tuturor îndatoririlor pe cari viața le ridică la suprafață în toate rosturile vieții.

Mitropolitul Șaguna, încă la anul 1855, arăta poporului foloasele ce le aduc meseriile și neguțătoria, îndemnându-l să îmbrățișeze cât mai mulți meseriile, prin următoarele cuvinte tălmăcite de pe amvon în bisericile noastre:

„La meseriile, turmă iubită! la meseriile, pentru că fiind tu numeroasă poți forma din fiii tăi oameni învățați, cari să-ți apere interesele, meseriile, cari să-ți înmulțească și susțină economia națională... și totuși să rămână destui și pentru lucrarea pământului. Numai lucrând așa îți vei putea croi și asigura atât viitorul tău cât și al urmașilor tăi“.

La aproape 100 de ani de când aceste îndemnuri părintești au fost rostite, dacă cumpănim bine împrejurările în care ne aflăm cu clasa noastră de mijloc, cu formarea și afirmarea ei, ajungem la convingerea, că îndemnul de a îmbrățișa meseriile prin cari să înmulțim și susținem economia națională, are și astăzi aceeași valoare și greutate, poate și mai multă ca în trecut.

E. CIORAN

Școala primară din Ardeal

Ca popor sărac cu o pătură subțire de cărturari — în special preoți și învățători — am putut susține, cu mari greutate și sacrificii materiale, o biată școală confesională, mulțumită căreia ne-am păstrat bunurile morale și spirituale, oricât de vitrege ne-au fost împrejurările și traiul cel de toate zilele.

E necesar deci să facem o mică paralelă, punând față în față școala primară confesională, pe care am apucat-o în 1918 și școala primară de Stat, care s'a suprapus acesteia, îndată după Unire.

O icoană a străduințelor noastre, care să reoglindască eforturile pe care le-am făcut, în ultimii 25 ani, în școala primară din Ardeal, poate servi astăzi punct de mănecare pentru preocupările viitoare ale Statului, societății și membrilor corpului didactic.

Această icoană o vom înfățișa în numerile viitoare ale „Foi Poporului“.

Ca reprezentant al învățământului primar din Ardeal, salut cu încredere flamura de luptă ce-o ridică astăzi „Astra“ prin „Foaia Poporului“ pentru luminarea și propășirea poporului.

NICOLAE NISTOR
inspector general primar

Cum putem ajuta la ridicarea agriculturii

De câtva timp se pune cu o tot mai vădită stăruință, grija pentru organizarea proprietăților agricole, astfel încât țăranul proprietar să știe ce anume îi aparține și pe ce se poate baza, atunci când el este constrâns să ceară un împrumut, pentru a-și face nevoile.

Căci, azi, mai mult ca oricând, statul își dă seama că nu se poate ajunge la o bunăstare a agricultorilor, dacă acestora nu li se înlesnesc facerea de împrumuturi, prin așa zisul Credit Agricol, pe termen cât mai lung și în condiții, de plată cât mai ușoare.

În comerț negustorul își poate face socoteala de azi pe mâine, cât anume îl costă marfa și cu ce preț trebuie s'o vândă, ca să-și poată scoate cheltuiala și câștigul. Dacă o marfă nu făgăduiește procopseală, negustorul o înlătură și o înlocuiește cu alta — și totuși o scoate la liman.

Acelaș lucru îl poate și îl face și industriașul, mic sau mare.

Nu la fel poate agricultorul, care, în regulă generală, poate ști doar cât cheltuiește și cât trudește și de multe ori se mulțumește să-și scoată cheltuielile, fără a se mai aștepta la răsplata muncii, printr'o prețuire omenească a produselor sale. Ce va scoate din pământ, agricultorul nu poate ști, deoarece producția lui este supusă la o sumedenie de neprevăzute, cari apar dela zi la zi și de cele mai multe ori împotriva planurilor sale.

În țările civilizate și unde agricultura este prețuită la dreapta ei valoare s'au luat din vreme măsurii, pentru a ajuta pe agricultor atunci când peste capul

lui se abat nevoi iscate nu din pricina sa ci din a altora, cari se gândesc să tragă jar numai la oala lor.

S'a început în acele țări cu organizarea proprietății țărănești, iar după aceea această lucrare a fost pusă la punct s'a pășit la înființarea de așezăminte, pentru a ajuta cu împrumuturi, pe țăranul care avea nevoie, fie pentru cumpărarea de vite, fie pentru cumpărarea de unelte, semințe, construcții și îmbunătățiri în gospodărie.

În țara noastră deasemenea se face de prezent o încercare de această natură întrucât s'a constatat că agricultorul are neapărată trebuință de credite în condiții cât mai lesnicioase cu putință. Avem de prezent și noi așa zise așezăminte de credit agricol, dar de ele se pot sluji, la nevoie, numai marii proprietari și aceia cari dispun de întinderi ce depășesc patru hectare.

Deci se cere în primul rând o potrivire a proprietăților agricole țărănești în așa fel încât așezămintele de Credit Agricol, să poată avea o garanție îndestulătoare, că împrumutul dat se folosește cu folos în agricultură și că agricultorul va fi în putință să-l plătească la sorocul stabilit.

Cu o înțeleaptă conducere de stat și cu o înțelegere din partea agricultorilor, am putea în scurt timp, deci să stăm și noi la cot cu alte țări agricole, unde agricultura nu mai este azi ceva de nesocotit.

Dar despre această problemă ne vom mai ocupa și cu alt prilej.

Nicolae Obeadă

Sub steaua ciobanului

Cuvânt către oieri

Pentru că oierii din toate părțile țării să se cunoască și iubească; pentru că în baza cunoașterii reciproce a întregului mod de viață de pe întreg cuprinsul țării să se adâncească și întărească tot mai mult legăturile de stimă și solidaritate profesională și de ajutor reciproc individual, dar mai ales colectiv, s'a înființat la 21 Noemvrie 1935, în cadrul primului congres oieresc ținut la Sibiu, UNIUNEA OIERILOR DIN ÎNTREAGA ȚARĂ, după ce mai întâiu am cutreierat o însemnată parte a așezărilor oierești și după ce m'am pătruns de marea importanță a oierilor în viața socială a neamului și a oieritului în economia generală a țării.

Prin gruparea oierilor în această organizație românească profesională am mai urmărit, în afară de cele amintite mai sus, ca oierii țării și toate greutateile și lipsurile oieritului să fie cunoscute de stăpânire, încadrate în planul general economic al țării și soluționate potrivit cu interesele oierilor și cele generale ale țării și economiei naționale.

Ne-am impus ca în toată activitatea noastră să respectăm, cu sfințenie, legile țării și pe acel drum mergem azi și vom continua a merge și în viitor.

Uniunea oierilor din întreaga țară a luat ființă pentru a fi de ajutor conducătorilor țării în soluționarea problemei oierești.

Prin stăruință continuă și muncă neobosită, dezerdatele oierilor au fost, în parte, fericit soluționate, conform cu interesele oieritului și în acord cu interesele generale ale țării.

O altă parte, suntem siguri, vor găsi aceeași înțelegere și bunăvoință din partea stăpânirii și vor fi și ele soluționate asigurându-se oierilor condițiunile de continuare a strămoșeștii lor ocupații și chiar condițiunile de progres.

Pentru susținerea intereselor oierilor am înființat în anul 1934 revista „Stâna“ care dela 1 Septemvrie 1938 și-a sistat apariția din motive independente de voința subsemnatului și a oierilor.

„Stâna“ a adus reale servicii cauzei oierești. Ea a fost singura revistă oierească în țară și cred că în toată lumea.

Serviciile pe care ni le-a adus „Stâna“, va continua a le aduce începând cu acest număr „FOAIA POPORULUI“ care a binevoit a rezerva pe una din paginile sale așa botezată „COLȚUL OIERILOR“, unde vor scrie toți cari cunosc și s'au identificat cu bucuriile, durerile și speranțele oierilor, precum și cu greutatea oieritului.

Pentru atât de grăitoare faptă românească și concursul pe care comitetul de conducere al „FOII POPORULUI“ ni-l dă, punându-ne la dispoziție „COLȚUL OIERILOR“, îi rog să binevoiască a primi mulțumirile devotate ale oierilor, cari vor ști să aprecieze cum se cuvine gestul de plină înțelegere față de ei și nevoile oieritului. „Foaia Poporului“ reapare pentru a continua a servi ca și în trecut interesele poporului românesc și toate aspirațiile sale de viitor.

Rog stăruitor pe toți oierii să urmărească tot ce se va scrie în „Colțul oierilor“ convinși că tot ce se va scrie în această rubrică va fi numai în interesul, spre binele și progresul lor și al ocupației ce au.

Prin „Foaia Poporului“ noi reluăm activitatea întreruptă prin încetarea apariției „Stânei“.

Indemn oierii să primească cu bucurie în casele lor „Foaia Poporului“ să o cetească și urmeze sfaturile considerându-o ceea ce este: BUN ȘI DEVOTAT PRIETEN.

Poiana Sibiului, la 10 Aprilie 1943.

NICOLAE MUNTEAN

INFORMAȚIUNI

Hristos a înviat!

Cea mai veche foaie românească populară din Transilvania și Banat intră din nou în casele noastre, iubiți cititori, de sărbătorile Învierii, cu acest creștinesc și strămoșesc salut: Hristos a înviat!

După cincizeci de ani de mnucă întru luminare și îndrumare românească, făcută de oameni în inima cărora a bătut nestinsă dragostea de neam, — FOAIA POPORULUI vă salută azi ca organ al „Astrei”, în proprietatea și îndrumarea căreia a ajuns. Dacă în scurgerea celor cincizeci de ani singuraticii redactori și scriitori ai FOII nu au greșit în calea luminării ce au răspândit-o paginile ei, puteți fi siguri că sub conducerea „Astrei” FOAIA va rămânea cel mai sigur îndreptar al cititorilor ei. Cum știți, în jurul „Astrei” s'au adunat mereu, până în ziua de azi, ca împreună lucrători, cei mai luminați fii ai neamului nostru, și cei mai plini de dragoste pentru popor, din Transilvania și Banat.

În vremurile grele prin care trecem toți avem lipsă de o îndrumare sănătoasă, pentru a rămânea neclintii în credință și nădejde, cu puteri unite și îmbrățișați într-o mare și caldă frăție națională, mergând cu toții pe același drum drept, sub același steag de luptă. Căci „în unire stă puterea”. Numai prin ea ne este asigurat un viitor strălucit.

Dorim din toată inima sărbători fericite tuturor cititorilor, vechi și noi!

Hristos a înviat!

„FOAIA POPORULUI”.

UN CUVÂNT DE SINCERĂ RECUNOȘTINȚĂ adresăm în numele poporului din Ardeal, Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale din București, de sub președinția d-nei Marla Mareșal Antonescu, pentru ajutoarele bănești acordate „Astrei”, căci numai datorită acestor ajutoare, Asociațiunea noastră a putut cumpăra tipografia împreună cu dreptul de editarea „Foil Poporului”. Să nădăjdum că jertfa făcută și pe acest teren va înfățișa într-o mai vie lumină țintele spre care își îndreaptă activitatea Consiliul de Patronaj, așezământ ce s'a învrednicit a se înscrie în rândurile marilor și zeloșilor binefăcători ai noștri.

CERERILE ADRESATE AUTORITĂȚILOR, de orice fel, se vor timbra cu timbrul fiscal de 20 Lei, în loc de 10 Lei, cât a fost până acum. Certificatele se vor timbra cu 40 Lei în loc de 20 Lei.

APROAPE 5 MILIOANE ȘI JUMĂTATE de Români, trăiesc în afara granițelor noastre. Așa arată socotelile mai nou făcute de anumite birouri statistice streine... Tuturor acestor frați rămași în afara frunțarilor de azi ale țării, le trimitem cuvântul de a nu pierde nădejdea, că nu peste mult timp vor putea veni iarăși la sânul cald al Patriei.

CARNE, UNT, ULEI ȘI ALTE GRĂSIMI se zice că se vor fabrica din belșug, din lemn, aer, apă și cărbune. De când aceste alimente se vând azi numai cu cartelă, conducătorii de state, prin oamenii lor de știință se gândesc, în chip și formă, cum ar putea să facă față greutăților războiului, greutăți cari, pe zi ce trece, se arată tot mai grele și mai numeroase. În unele țări s'au făcut încercări de a fabrica în uzine, carne, unt, uleiuri și alte grăsimi. Se spune că se pot măcina arbori, iar din rumegușul (făina) acestora, după ce se iferbe și i se adaugă diferiți microbi, în loc de drojdie de bere, va rezulta niște turte hrănitoare, ca cele de sămburi de dovleac. Din aer, apă și cărbune s'ar face un fel de parafină, care amestecată cu alte născociri chimice ar da grăsimi, ca unt, untură, untdelemn, săpun și altele. Aceste preparate, s'ar numi, în limbajul de azi, surogate sau mai pe românește: e ceva dar nu îndeajuns. Ei, dar vorba aluia: „Nevoia te învață ce nu ți-e voia.”

BURLACII ÎN BULGARIA, cari au trecut de 30 ani sunt siliți să-și întemeieze și ei un cămin, iar sorocul până va trebui să-și lege viața de cineva, este de 15 luni. Măsurile luate de Statul vecin vădesc grija acestuia de a-și mări numărul populației — cu ce scop, ușor se poate ghici...

12.000 OFIȚERI POLONEZI AU FOST IMPUȘCAȚI în cursul lunilor Martie și Aprilie 1940 în pădurea din apropierea orașului Smolensk din Ucraina. Impușcarea ofițerilor polonezi s'a săvârșit de către membrii organizației bolșevice numită G. P. U. (un fel de poliție secretă).

Capitala ia măsuri pentru ocrotirea populației

De câteva zile, Guvernul țării, prin autoritățile sale, reînnoiește apelul invitând populația, fără ocupații serioase, să părăsească capitala până cel mai Târziu la 10 Mai a. c.

Persoanele cari doresc să părăsească capitala, de bună voie și cari n'au copii de școală vor beneficia de o reducere de 50% pe C. F. R.

Capii de familie cu copii la școală vor părăsi capitala după ce se va fixa data închiderii școlilor.

Prin aceste măsuri, Guvernul țării caută să pună sub o cât mai sigură ocrotire o parte din populația capitalei — în cazul unor atacuri aeriene din partea inamicilor.

Intrevederea dintre Führer și Duce

Între 7 și 10 Aprilie a. c., s'a produs la Berlin o nouă întâlnire între conducătorii puterilor Axei, Fuehrerul Hitler și Ducele Mussolini.

La această întâlnire, conducătorii celor două puteri ale Axei, au fost însoțiți de miniștri afacerilor externe precum și de comandanții de armate — mareșali și generali. Deasemenea au mai luat parte la convorbiri și ambasadorii din capitala Germaniei și Italiei.

De aci se trag concluziile că în timpul celor trei zile, cât au durat convorbirile, s'au discutat în amănunțime atât problemele de ordin militar cât și cele de ordin politic.

Comunicatul dat la sfârșitul întrevederilor a lăsat să se înțeleagă că Hitler și Mussolini au reînnoit încăodată hotărîrea lor de a duce războiul până la capăt, angajând toate forțele națiunilor lor.

Intrevederea dintre Führer și Conducătorul Românelor

A doua zi, adică în 12 Aprilie, Fuehrerul a primit pe dl Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului român.

Intrevederea a durat două zile.

Comunicatul oficial dat publicității, spune, printre altele că „Fuehrerul, precum și Conducătorul României au luat din nou hotărîrea de a continua, fără șovăire, prin mobilizarea tuturor forțelor, lupta împotriva inamicilor Europei, până va fi câștigată victoria finală...”

Această întrevedere este a opta întâlnire dintre Fuehrer și Mareșalul Conducător al României.

Vizita unui general englez în Turcia

Din Ankara, capitala Turciei, se anunță că generalul englez Maitland Wilson, comandantul șef al forțelor britanice din Orientul Mijlociu, a vizitat în cursul zilei de sâmbătă 17 Aprilie a. c. pe mai mulți șefi militari și înalți funcționari turci, aflați la Ankara.

Cu o zi mai înainte generalul Wilson a vizitat pe mareșalul turc Ciakmak, comandantul șef al forțelor turcești, precum și pe generalul Assin Gundiz, șeful Marelui Stat Major turc.

Cu ocazia acestei vizite, generalul englez a luat contact cu majoritatea generalilor turci aflați la Ankara.

CE SE SPUNE LA BERLIN

De îndată ce au luat cunoștință despre aceste vizite, cercurile militare și diplomatice dela Berlin au ținut să-și spună părerea lor. Astfel se susține la Berlin, că vizita generalului Wilson în capitala Turciei nu ar fi fost provocată de o invitație pornită din partea Turciei, ci că generalul englez s'a dus în capitala Turciei dând urmare propriei sale dorințe sau unei însărcinări a șefilor săi.

Interesant de reținut faptul că prezența în capitala Turciei a generalului Wilson, a silit pe dl Saracioglu, președintele Consiliului de Miniștri turc să părăsească Istanbulul, unde se afla de câteva zile, pentru a urmări mai îndeaproape cele ce se discută în capitala Turciei.

TOT CE-I NOU ȘI INTERESANT

DIN VIAȚA PILDUITOARE A ALBINELOR. Un elvețian, pătimas crescător de albine, a făcut socoteala că pentru a strânge un kgr. de miere, îi trebuie unei singure albine, nici mai mult nici mai puțin, decât suc din 2 milioane flori de trifoi sau o jumătate milion de flori de salcâm. Și când stai să socotești, cu câtă neobrăzare, trântorii se ospătează din truda harnicei albine! ... Cam așa se întâmplă și în viața omenească: Unii strâng și alții mănâncă.

RAZBOIUL ȘI GĂINA. În timpul unor bombardamente în Anglia s'a putut observa că, din pricina detonărilor provocate de explozia bombelor, creștele cocoșilor s'au îngălbenit, ca filimina, iar bietețele găini — de frică — au făcut câte 2—5 ouă pe zi. Din această întâmplare, crescătorii de păsări, vor încerca să tragă foloase și în timp de pace, născocind aparate de exploatat, pentru a sili găinile să ouă cât mai mult. Bietețele găini, ce soartă le așteaptă!

O ALTA MAI CEVA! Se vestește mai nou, că doi învățați englezi au născocit un nou mijloc de a păstra făina timp cât mai îndelungat, fără ca să se strice. Cu ajutorul unui teasc (în forma unei mașini de împachetat fânul sau paie), pentru un mai ușor transport și păstrare în timp de războiu) făina se strânge, căpătând țaria unei pietri. Aceste pachețe de făină tescută se acopere cu o cojiță de ceară și astfel se pot păstra ani îndelungați, fără a se strica. S'au făcut încercări și s'a constatat că în felul acesta făina este pusă la adăpost atât de apă cât și de foc. Deasemenea nici șoarecii nu o pot roade. În timpuri de războiu, ca cele de azi, născocirea de mai sus va fi desigur mult folosită de armate mai ales.

DIN CE SE MAI POATE FACE VIN. Se zice că unii cetățeni din Venezuela (America de Sud) au iscodit să facă vin din cafea. Deocamdată această iscoadă face parte din lucrări de laborator. Multă cafea trebuie să se afle în magazinele acestui stat, dacă producătorii se gândesc să recurgă la un astfel de mijloc, pentru valorificarea unui produs atât de greu găsit la noi.

PESTE 530.000 DE ANI, Anglia va fi complet acoperită sub apă. Așa arată socotelile făcute de unii oameni de știință, cari au constatat că în timp de un an teritoriul Angliei se adâncește cu 2 și jumătate milimetri dela suprafața (nivelul) oceanului. Numai în ultimii ani, Anglia s'a adâncit spre pântecul oceanului, cu 20 metri. Ar urma de-i ca peste 530.000 ani, Anglia să fie complet acoperită sub valurile oceanului. Cine va mai trăi până atunci, va putea constata dacă a dat sau nu greș socoteala „specialiștilor...”

PRIMA MUIERE DIN SUECIA, care a încercat să ia țigarea în gură acum 51 ani, a plătit scump îndrăzneala ei. Aflându-se într'un birt tocmai când trăgea mai cu poftă din tămăia dracului, s'a pomenit bombardată cu o ploaie de farfurii, pahare și sticle, aruncate de către lumea ce se afla în local. Azi, nu mai trece ca ceva neobișnuit, când o femeie apare cu țigarea între buze. Vorba aluia: Ne-am „emanțipat!”

ABEA PESTE 2000 DE ANI vom mai sărbători Paștele la data de 25 Aprilie. Așa reiese din socotelile făcute de oamenii care se ocupă cu alcătuirea calendarului. Ultima dată am sărbătorit Paștele la 25 Aprilie, în anul 1734, deci cu 209 ani în urmă.

45.000 PUI DE GĂINĂ DINTR'O LOVITURĂ! În vreme ce englezii își bat capul, cum să-și păstreze ceiece au din prisos — nici germanii nu se lasă mai pre jos și face tot ce le stă în putință ca să-și acopere nevoile războiului. Așa, aflăm, că în Germania s'au inventat cloșitori artificiale cari sunt în stare să scoată câte 45.000 pui de găină. După ieșirea din găoace, puii sunt împachetați în cutii de carton și expediați cu avionul sau alte mijloace de transport, în toată țara, la crescătorii de găini. Transportul se calculează a nu dura mai mult de 2 zile, deoarece în acest timp s'a constatat, puii nu au nevoie de mâncare.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

„ALBINA“

institut de credit și de economii
SIBIU

Fondat la anul 1872.

Reg. soc. bancare Nr. 1-1934.

SUCURSALE: Brașov, București, Cluj, Lugoj, Mediaș, Târgu-Mureș, Târnăveni și Timișoara.

CAPITAL DEPLIN VĂRSAT Lei 150.000.000

FONDURI DE REZERVĂ „ 83.000.000

Depuneri spre fructificare pe livrete și
cont-curent la 28 Februarie 1943 . . . „ 1.473.044.000

ACTIVE LA 28 FEBR. 1943 „ 2.124.960.000

CEL MAI VECHIU INSTITUT DE CREDIT DIN ÎNTREAGA ROMÂNIE.

Face tot felul de operațiuni de bancă. Corespondenți în întreaga Românie precum și în toate piețele însemnate din întreaga lume.

BCL Cluj / Central University Library Cluj

PRIMA ARDELEANA

S. A. de Asigurări Generale, Sibiu, Piața Unirii 1.

Capital Social și fonduri de garanție Lei 288.000.000

Incheie în condițiunile cele mai avantajoase

ASIGURĂRI IN RAMURILE:

incendiu, grindină și transport. Asigurări contra furtului și jafului, asigurări de geamuri, asigurări contra accidentelor, asigurări de răspundere civilă, asigurări asupra vieții după combinațiile cele mai favorabile, precum și asigurări populare, cu tragere la sorti.

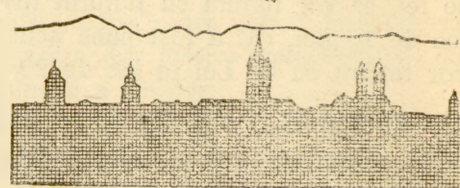
Reprezentanțe în toate orașele!

Mare asortiment în tot felul de
Pălării pentru domni

cu preț avantajos la firma

HEINRICH GRAEF

SIBIU, STRADA TURNULUI Nr. 32

La paști vizitați restaurantul

TERASSA

Str. Avram Iancu No. 9
renumita berea

Thomas

I. PEPELEA

Sibiu, Str. Turnului 21

atelier de încălțăminte

urează Sărbători Fericite
clientelei sale.

Magazinel de mărfuri textile

„TEXCOM“

SIBIU, Str. Regina Maria Nr. 5

Urează SĂRBĂTORI FERICITE

clientelei sale.

Proprietatea Băncii Generale de Economii din Sibiu și Brașov

Hotel IMPARATUL ROMANILOR

SIBIU, STR. REGINA MARIA Nr. 4

Hotel de primul rang cu 100 camere pentru pasageri.
Bale, ascensor și toate instalațiile moderne confortabile.

PREȚUL CAMERELOR DELA 75—420.

Restaurant -- Cafenea -- Săli pentru jocuri distractive.

SERVICIUL IREPROȘABIL.

TELEFON 50 și 635.

Adresa telegrafică: Hotel „Impăratul Romanilor“.